

## Téma 1: Svoboda

Inscenace *Hon na Jednorožce* (která vychází ze skutečné události) se odehrává v padesátých letech 20. století. Byla to doba po 2. světové válce, kdy se u nás upevňoval komunistický režim, založený na absolutní vládě jedné strany. Aby se tento totalitní režim utužil, bylo potřeba mít nad obyvateli kontrolu – a tak lidé postupně zjistili, že řadu věcí, před válkou samozřejmých, už nesmí dělat.

Rozdělte do dvou sloupců výroky, které se týkají doby komunismu a současnosti. Pozor na chytáky!

**Dříve**

**Nyní**

Mohu otevřeně říkat a psát, co si myslím.  
Mohu pěstovat kaktusy.  
Mohu studovat v zahraničí.  
Nesmím vlastnit majetek.  
Musím zastávat názory vládnoucí strany.  
Mohu si vybrat své povolání.  
Nesmím soukromě podnikat.  
Nesmím týrat zvířata.  
Mohu jet na prázdniny do Ameriky.  
Musím se učit rusky.  
Nesmím opustit republiku.



Lidé tehdy stáli před velkým morálním dilematem - mají se podříditi novému režimu? Emigrovat? Nebo se postavit na odpor, a být tak pronásledován?

Je potřeba si uvědomit, že za útěk za hranice (či jakékoli jiné gesto odporu) hrozilo mnoho let vězení a tresty celé rodiny. Jako i v případě našeho hrdiny Luboše Jednorožce.

## Téma 2: Nespravedlnost

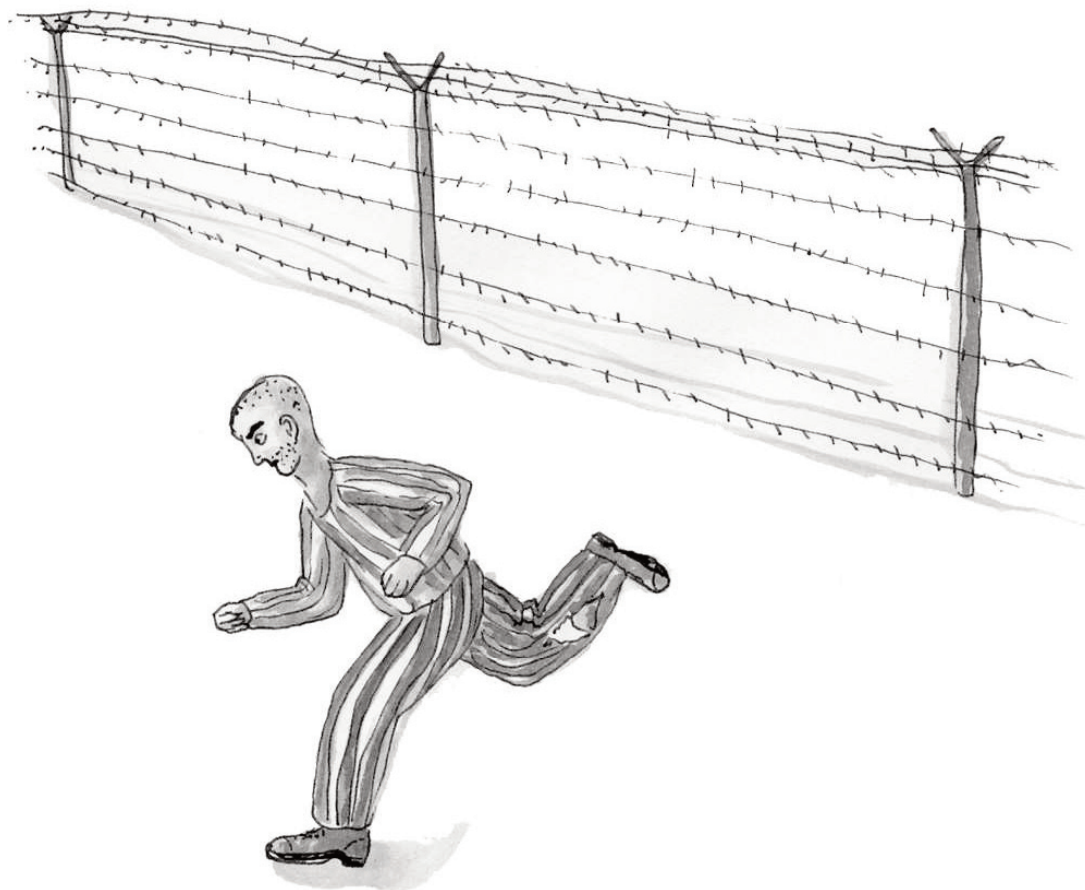
Hrdina naší inscenace, Luboš Jednorožec, byl uvězněn jen proto, že pomohl donést své sousedce paní Švestkové, která chtěla odejít natrvalo do zahraničí, kufry na nádraží. Byl za to potrestán deseti lety vězení, které musel strávit v pracovních táborech – těžkou prací v dolech. Protože se cítil nevinný, bral trest jako velkou nespravedlnost.



Setkal/a jsi se někdy ve svém životě s nějakou nespravedlností? Zkus popsat, o co konkrétně šlo a jak to dopadlo. Dosáhl/a jsi omluvy?

Život v pracovním táboře, neboli lágru, nebyla žádná legrace. Vězni v nich museli tvrdě, a mnohdy i nebezpečně, pracovat. Vysilující práce, málo jídla, mučení, psychické týrání - to všechno bylo každodenním životem lidí, kteří v nich byli zavřeni. Často se tam umíralo na vysílení, různé infekce nebo následky bití.

Protože se Luboš opravdu cítil zavřen neprávem, rozhodl se z pracovního tábora utéct a odejít do zahraničí.



Podobná trestanecko - likvidační zařízení nebyla výmyslem našich komunistů, ale fungovala například v Sovětském svazu nebo v nacistickém Německu.

Jak se takovým táborům říkalo? Nápověda: jde o dva různé názvy.

### Téma 3: Strach

Celými padesátými lety se nesl velký pocit strachu a úzkosti z toho, co se může stát. A stát se mohlo opravdu cokoliv, kdykoliv a komukoliv!

Zamysli se a podtrhni, čeho by ses asi nejvíc bál/a ty:

- sledování vaší rodiny státní bezpečností
- zpívání Internacionály a budovatelských písní
- domovních prohlídek
- několikahodinových výslechů a mučení
- odposlouchávání telefonu
- zatčení a uvěznění rodičů
- povinných brigád v zemědělství a na stavbách
- zákazu nošení dlouhých vlasů pro kluky a líčení pro holky
- bezdůvodného vyhození rodičů z práce
- branného výcviku pro případ jaderné katastrofy
- vyloučení ze školy
- vyvěšování rudých vlajek za oknem
- zabavení rodinného majetku
- chození do pionýra
- zákazu poslouchání moderní hudby a návštěv koncertů

Chybělo ti v nabídce něco? Z čeho máš dnes největší strach?

---